

EGYPTEN

EN RESA I TID OCH RUM

Egypten – en resa i tid och rum

För mig som är en person som är historieintresserad och har stort intresse av att uppleva främmande kulturer, människor och miljöer har det länge varit en dröm att få komma till Egypten och se och uppleva dess storslagna och intressanta historia. Jag hade dock inte kunnat föreställa mig att den resa, som jag och min hustru gjorde i mars 2003 mitt under brinnande Irak-krig, så skulle kunna överträffa våra förväntningar och bli den verkliga drömresa som den nu faktiskt blev

En mycket stor del i att det blev så kan vi tacka vår fantastiske reseledare och reseorganisatör, Sameh Egyptson, för. Utan hans stora kunnande om sitt land förr och nu, lokalkännedom och kontakter och outtröttliga förmåga att förmedla dessa kunskaper till oss resenärer hade resan inte blivit en sådan fantastisk upplevelse. Under hela resan var han ständigt med oss och nära oss, inte som en opersonlig föreläsare, utan som en

historieberättare och nära vän, ständigt improviserande och påhittig i sin ambition att få oss att uppleva något utöver det vanliga. Sedan jag kommit hem från resan har jag därför känt ett behov av att på något sätt hålla kvar känslan och upplevelsen genom att försöka formulera den i ord. Jag är dock inte så noggrann som en del resenärer, som för anteckningar, varför alla detaljer kanske inte är rätt, men huvudsyftet med mitt skrivande är inte att relatera fakta utan mera att försöka förmedla en upplevelse.

Cairo

Resan gick först till Cairo, där redan mottagandet sent på kvällen var mycket speciellt. På flygplatsen blev de ganska trötta skandinaverna mötta av Sameh med blommor och allehanda praktiska attiraljer för att sedan i hotellet (med utsikt över Nilen från alla rum!) hamna mitt i ett födelsedagskalas med tårta och blommor. Det visade sig att en av resenärerna fyllde år, vilket Sameh hade utnyttjat för att vi snabbt skulle komma i en god stämning och lära känna varandra, något som också omedelbart lyckades väl. Nästan direkt blev vi goda vänner och fungerade sedan väl ihop under hela resan.

Vår första utflykt i Cairo gick till det egyptiska museet där vi direkt drogs in i den fantastiska egyptiska historien med dess hieroglyfer, faraoner och speciella gudavärld. Vi fascinerades förstås av alla de vackra sakerna från Tutankamons grav, men även av mycket annat såsom den fule men intressante faraon Akhenaton, som försökte reformera hela gudavärlden, var filosof och skrev vackra dikter. Vi fascinerades också av den enda lilla bara några centimeter

stora statyn av farao Khufu, som ju faktiskt har lämnat efter sig ett av världens största och mest imponerande byggnadsverk – ett av de sju underverken – Cheopspyramiden. Man kunde heller inte undgå att förundras över den lilla stentavlan, Rosettastenen (det enda föremålet i museet som inte var original), med vars hjälp fransmannen Champollion lyckades tyda hieroglyfernas språk och därmed öppnade en hel värld av information om en storslagen civilisation för åtskilliga tusen år sedan genom att lära oss att läsa alla de tecken som man kan finna på papyrusrullar, på tempelväggar, på obelisker och i gamla gravar överallt i Egypten. Med andra ord drogs vi

huvudstupa in i en helt annan tid och värld, något som sedan skulle följa med oss under hela resan.

Under våra dagar i Cairo fick vi se och lära mycket om olika folk och religioner, från det mera kända muslimska samhället med sina moskéer och minareter till den i varje fall för mig mera okända koptiska, kristna minoriteten med sin historia från den allra första kristna tiden och sina kloster och kyrkor. Vi såg små stämmingsfulla kyrkor som St Sergiuskykan, där den heliga familjen enligt traditionen sökte skydd under flykten till Egypten, den märkliga ”hängande kyrkan” byggd mellan ett par fästningstorn men också de stora imponerande och vackra moskéerna vid Salah al Dins Citadell. Mycket fick vi höra om de olika religionerna och kunde då inte låta bli att förvåna sig över hur stora likheter och hur många beröringspunkter det finns mellan islam, den kristna religionen men även den gamla klassiska egyptiska religionen och gudaläran. Företeelser som skapelseberättelserna, treenigheten tankarna kring döden och livet efter detta, guds förvandling till människa, det magiska talet tolv och mycket annat har på många sätt likheter i de olika religionerna. Man kan inte låta bli att reflektera över hur dessa i grunden ganska lika religioner genom tiderna har kunnat tas till intäkt för alla dessa blodiga konflikter som präglar historien.

I Citadellet fick vi också höra mycket om Egyptens moderna historia, som i varje fall jag nog hade föreställning att den var ganska blek och händelsefattig, i varje fall i jämförelse med den klassiska tidens. Så visade sig in alls vara fallet. Med stor inlevelse stort engagemang kunde Sameh berätta för oss hur i varje fall de sista århundradena har varit synnerligen

händelserika med mycket dramatik med många färgstarka personligheter, som Muhammed Ali den store, Ismael Pascha, AbdulGamal Nasser, Anwar Sadat med flera. Vi fick klart för oss att Egypten inte har landat i någdemokrati utan i ett hårt toppstyrt samhälle med mycket korruption. Den vanliga människan

era historia har inte mycket att säga till om och är ofta fattig, något som vi kanske lite oftare skulle tänka på när vi möter det ofta irriterande systemet med dricks i alla sammanhang. En upplevelse

v
kryddmarknaden. En alldeles speciell känsla var det sedan att sitta på ett litet kafé mitbazarerna och dricka te, eventuellt röka vattenpipa och äta någon sort svårdefinierad egypsnabbmat (Bland det godaste vi åt under hela resan, trots besök på många förstklassiga restauranger – kanske beroende på den speciella stämningen!), allt under det att en masse erotiska (för oss!) människor satt runt omkring oss eller passerade förbi bärande på alla möjliga och omöjliga saker. Jag minns särskilt en man som mycket elegant manövrerade mycket långt rör genom dessa trånga, till trängsel fyllda gränder. Stämningen var lite som hämtad ur Tusen och en natt. Sakkara, där vi för i första gången blev invigda pyramidbyggandets mysterier.

Vi hade turen att och se den äldsta pyramiden, farao Djosers med sin arkitekt Imhoteps trappstegspyramid, som nästan enda turister eftersom vi kom dit tidigt på morgonen. Under Sameh's kröning tillsammans med diverse gudomligheter och ävehans sed-fest (en sorts jubileumsfest efter minst 30 år på tronen) på den stora planen med en svart sten i mitten framför pyramiden. Det var en riktig teaterförställning farao, hans hov och oss själva som deltagare och med Sameh som regissör.

Områdets uppbyggnad med daltempel, där balsamering och mumifiering skedde, dödstempel, där sjädödsmissan skedde och pyramiden, själva graven, beskrevs för sin helhet vid farao Unas pyramid.

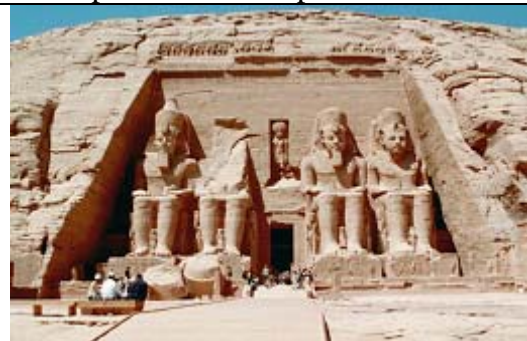
Vi hade också möjlighet att gå ner i en av pyramiderna (Titis pyramid) och kunde förundras över hur den stora, flera ton tunga sarkofagen kunnat föras ner genom den mycket smala, trånga och branta gången till gravkammaren. Sentida arkeologer (Auguste Mariette?) hade inte kunnat finna på något annat sätt att lyfta på sarkofagens tunga lock annat än att spränga det med dynamit! Detta var vår första djupdykning i den fascinerande forntida historien.

Men det skulle komma mycket mer också att gå genom Cairos bazarer och bland annat se och lukta på t i tisk a ett Till den första vistelsen i Cairo hörde också ett besök i få uppleva s ledning kunde vi där delta i farao n med lva er!

Aswan och Abu Simbel

Nästa plats att besöka på vår rundresa var Aswan efter en liten avstickare till Abu Simbel.

Trots att Abu Simbel kändes ganska välbekant från böcker och TV-program var det en upplevelse att se templet i verkligheten. Vi förundrades över dessa kolossalstatyer men också över dess vackra läge vid den stora dammen. Mindre välkänt, i varje fall för mig, var templets inre med vackra och intressanta reliefer, som vi nu såg för första gången. Dessa beskriver på ett mycket levande och detaljrikt berättande sätt om farao Ramses II och inte

minst hans krigiska bedrifter. Fascinerande är ju också den precision med vilket templet är byggt så att det allra heligaste innerst rummet med sina gudastatyer skulle nås av solens strålar endast två bestämda dagar på året, nämligen faraos födelsedag och kröningsdag. Det är också fantastiskt och imponerande att hela detta tempelområde kunnat flyttas utan att man egentligen ser några skador eller åverkan efter detta. Som en liten extra krydda på tillvaron för oss hungriga turister avslutades besöket i Abu Simbel med en överraskande picknick med dryck, bröd, ost, kex och frukt utanför tempelområdet, innan vi återvände till Aswan.

Tillbaka i Aswan inkvarterades vi i ett hotell med en helt fantastisk utsikt över Elefantineön och Nilen, fylld av feluccor och andra båtar av olika slag och med Aga Kahn mausoleet på höjden i bakgrunden, samt det gamla kända kolonialhotellet Old Cataract helt intill. Man kunde nästan se Agatha Christie och andra celebriteter sitta på den berömda verandan, njutande sitt "afternoon tea".

På kvällen gjorde vi en alldeles underbar utflykt i form av en segeltur med en felucca på Nilen runt Elefantineön. Det var en helt otrolig stämning att nästan ljudlöst glida fram mellan småöar och andra segelbåtar allt under det att solen sakta gick ner och gav ett alldeles speciellt sken på staden Aswan på ena sidan och den gulbruna ökensanden på andra sidan. Imponerande var han vår ståtliga nubiske kapten, som skickligt manövrerade oss genom diverse trånga passager utan tvekan och minsta misstag,

samtidigt som hans pojkar dansade, sjöng och spelade sina nubiska sånger. Det var en mycket stämningsfull kväll, som alltid kommer att finnas kvar i minnet som en alldeles speciell upplevelse.

Under vår vistelse i Aswan besökte vi sedan Höga dammen, ett enormt modernt byggnadsverk med stor betydelse för en jämn tillförsel av vatten till Nildalen och därmed viktig för ett gott jordbruk med flera skördar varje år.

Vidare såg vi ett stembrott med den "Ofullbordade obeliskan". Vilket elände det måste ha varit för den stackars stenhuggaren, som efter hårt arbete med endast ett litet felgrepp eller kanske bara otur fick en spricka i den enorma obeliskan, som därvid blev oanvändbar. Man kan tänka sig att det medförde hård bestraffning för honom. Kanske kostade det honom livet! En sådan obelisk är ju en enorm stenkoloss. Man undrar verkligen hur man för 3500 år sedan kunde transportera dessa många mil på träbåtar på floden och sedan kanske långa sträckor på land för att sedan resa dem upp.

Man undrar också hur man kunde tillverka dessa jättstenar med sådan geometrisk exakthet utan moderna instrument och maskiner. I Aswan besökte vi också det lilla fina Isis-templet på Philae, dvs. det har liksom Abu Simbel flyttats vid dammbyggena och ligger numera på ön Agilika istället. Det ligger mycket vackert på sin ö mitt i Nilen och är ett av de bäst bevarade templena i Egypten. Här fick vi nu höra om Isis och Osiris myterna.

Kryssning på Nilen

Efter ett par härliga dagar i det vackra Aswan var det så dags för kryssning på Nilen med destination Luxor. Kryssningsfartyget var mycket bekvämt och exklusivt, med hytter med god hotellstandard, en utmärkt restaurang, affärer och ett stort soldäck. Nu följde några lite latare dagar då vi tillbringade mycket tid på däck med att sola (det blev många röda näsor), läsa, umgås och framför allt med att titta på det sakta förbiglidande landskapet. Det fanns hela tiden något att titta på. Människor och djur vid och i vattnet och samhällen av olika storlek passerade ständigt förbi. Men mest fascinerande var kanske ändå själva landskapet med ett ofta smalt bördigt, grönt område närmast floden och bakom detta ökenlandskapet med sand och sten med färger skiftande från gulbrunt till rött. Framåt eftermiddagen serverades så på däck five o'clock tea med tilltugg på bästa engelska vis.

Helt lata var dock inte våra kryssningsdagar. Vi gjorde flera strandhugg och besökte bland annat det mycket välbevarade Horus-templet i Edfu samt dubbeltemplet i Kom Ombo helgat dels till Haroeris och dels till krokodilguden Sobek. I Kom Ombo såg vi vår enda Nil-krokodil

och den var en krokodil-mumie. Krokodilkulten var en mycket udda och speciell gudadyrkan. Lite extra intressant för mig var det att här också se reliefer med kirurgiska instrument av olika slag såsom sågar, saxar, nålar, pincetter och tvättsvampar och förband.

Vi hann också med en mycket kort men speciell utflykt i Esna. Där gav vi oss ut på en liten vandring i ett samhälle, som verkade genuint och orört av turism. Människorna tycktes vara mera vanliga egyptier, som var nyfikna på oss men inte, som på nästan alla andra ställen vi besökte, överföll oss i försök att sälja allehanda turistprylar. Intressant var också att se det lilla oljepresseriet där olja tillverkades enligt gamla metoder med handkraft. Resultatet blev en olja användbar till nästan allt som till matlagning, smörjmedel och som medicin för nästan alla sjukdomar. Inte minst verksamt skulle det vara som potenshöjande medel (intressant för en urolog) - Pfizer och Viagra kan slänga sig i väggen!

I Esna slussade vi också och vid slussen utspelade sig ett ganska roande spektakel. Det stora kryssningsfartyget blev där mer eller mindre belägrat av en hel armada av småbåtar med försäljare som högljutt försökte sälja allt från mattor, dukar och sjalar till statyer, krukor och kameler. Skrikande försökte försäljarna komma överens med fartygspassagerarna om ett pris och tyckte man sig ha kommit överens slängdes varan upp på däck, där den beskådades och slängdes tillbaka ner om den inte var till belåtenhet. Hur man fick ner pengar om det blev köp vet jag

egentligen inte. Jag undrar verkligen om detta verkligen var någon särskilt lukrativ försäljningsverksamhet?

Luxor

Så kom vi då fram till Luxor, som kanske var den förväntade höjdpunkten på resan med sina stora tempel och Konungarnas dal. Redan ankomsten till Luxor var ganska magnifik med det strålkastarbelysta Luxor-templet alldeles invid båtens anöringsplats. Detta tempel besökte vi sedan just en kväll under det att solen gick ner och strålkastarbelysningen tändes. Jag upplevde nog att just detta tempel var extra fascinerande och vackert med sin sfinxallé, sina pyloner, Ramses pelargång och Amenophis III:s pelaromgärdade innergård framför själva templet. Jag minns alldeles särskilt hur vi på kvällen satt på en stentrappa just på denna innergård och bara njöt av stämningen där det antika på något sätt flöt ihop med nutiden. Det var skymning och gården var helt diskret upplyst, samtidigt som månen lyste mot oss mellan två pelare - samma måne som för över 3000 år sedan lyste på Ramses och Amon-templets präster och tjänare,

när dessa gick över tempelgården. Den unika miljön och stämningen gav oss en svindlande känsla. Karnak är naturligtvis också fascinerande med sitt stora, vidträckta tempelområde med sfinxalléer, pyloner, pelargårdar, obelisker och otaliga små och stora tempel.

Det var dock lite svåröverskådligt och "rörigt" och gjorde därför inte samma intryck som t.ex. Luxor- eller Edfu-templet. Men visst imponerade Ramses enorma pelarsal och Hatchepsuts obelisk, och visst var det intressant att se det allra heligaste Amon-templet och det lilla templet med "den botaniska trädgården". Och som vanligt lyckades Sameh ge oss en lite extra och speciell upplevelse genom att visa oss det lilla, avlägset belägna templet med den i hela Karnak enda kvarvarande gudastatyn av lejonguden Sakhmet, som fortfarande efter alla dessa år stod kvar där och väntade på de troendes tillbedjan och böner. Extra spännande var det naturligtvis sedan att åka till Drottningarnas och Konungarnas dal och se de rikt utsmyckade gravarna.

På väg dit besökte vi också det imponerande och vackra dödstemplet som den kvinnliga farao Hatchepsut byggde, som ett trappstegstempel alldeles vid kanten av bergen. Här som i alla tempel fanns det en mängd reliefer, varav en del lite ovanligt skildrade en expedition till främmande land, det exotiska landet Punt, förmodligen beläget någonstans där Somalia ligger idag.

Mycket intressant var det att se de rikt dekorerade gravarna i Drottningarnas och Konungarnas dal, från de pennstreckslänkande bilderna i Tutmosis III:s grav djupt nere i själva berget till de färggranna målningarna i flera andra gravar. Allra finast upplevde vi nog Ramses IV:s grav, men kanske berodde det på att vi var där nästan ensamma och därför kunde se allting på nära håll och utan att trängas med en massa andra turister. Det var verkligen ett mycket säregnet sätt att begrava sina kungar genom att djupt inne i berget, långt inne i en undanskymd dal gräva ut stora rum och salar, som man fyllde med diverse föremål och sedan förseglade alltihop. Det är verkligen stor skillnad vid jämförelse med de pampiga pyramidgravarna.

Man kan också tycka det var märkligt att man gjorde så stora konstnärliga ansträngningar nere i dessa gravar, som ingen egentligen skulle se. Men det visar väl bara att döden och dödsriket var en helt annan konkret verklighet för de gamla egyptierna än den utgör idag. Hela mumifieringsprocessen är naturligtvis ett utslag av samma sak.

Till slut måste jag berätta lite om hur det är att själv ta sig fram i Luxor. Luxor är inte någon särskilt stor stad men ett bra sätt att ta sig fram är att ta hästdroska. Detta dels för att det kan vara svårt att hitta för en västerlänning, som inte kan läsa arabisk text, och dels för att få lite bättre översikt samt inte minst för att slippa att hela tiden bli överfallen av allehanda försäljare och inte minst andra kuskar som vill försöka övertyga en att just han och hans häst är speciellt förträffliga och billiga. Vi utnyttjade därför detta fortskaffningsmedel flera gånger. Vid ett tillfälle skulle vi till en speciell affär och anlidade då en kusk, som efter att ha tittat på vår adress gjorde klart för oss att det inte var något problem och vi gav oss iväg. Efter bara en kort bit stannade han emellertid frågade uppenbarligen efter vägen. Efter att ha gjort några ytterligare förfrågningar och irrat omkring en del kom vi dock fram till vår önskade destination. Vid ett annat tillfälle åkte vi med flera andra vagnar genom bazarerna där en mycket livlig kommers försiggick i de av affärsstånd och människor intill trängsel fyllda gränderna. Och där mitt i en trång gränd möter vi en rad av vagnar på väg åt andra hållet. Att mötas var omöjligt. En vild palaver utbröt mellan kuskarna. Ingen ville ge sig. Snart var alla, kaffärsidkare och kunder inblandade i en hetsig diskussion. Det var festligt att se hur alla engagerade sig. Till slut tog i alla fall någon lite mera praktisinriktad person tag i det hela och lyckades arrangera så att vi kunde passera varandra. Men dvar ett roande skådespel! uskar, n. kt et

Sharm el Sheikh

Efter dessa intensiva dagar i det klassiska Egypten for vi sedan till den nybyggda, ultramoderna semesterorten Sharm el Sheikh på Sinaihalvöns spets, med utsikt över Tiran-sundet, för att några

dagar leva ett lättjefullt sol- och badliv. Även hotellet var helt nytt med bekväma fräscha rum, alla med balkong eller uteplats mot Röda havet. Det fanns ett flertal swimmingpooler en amfiteater och en egen strand med solstolar, brygga och strandbar. Överallt fanns det dessutom mycket blommor i välskötta planteringar. Vidare fanns det en fin restaurang med en stor buffé med mycket god mat. (Obs, se dock nedan!!!) Det enda som saknades var egentligen turister. Oron i Mellanöstern och Irak hade uppenbarligen medfört en kraftig nedgång i turiststillströmningen, vilket gjorde att det nästan kändes lite ödsligt. Man kunde inte låta bli att tänka på dem som satsat på alla dessa nya hotell och kanske framförallt på alla dem som pga. den dåliga turismen nu blivit utan arbete.

Den trevligaste aktiviteten vid Röda havet är nog ändå bad och snorkling. Faktum är att korallreven sträcker sig ända in till stranden, så det går att snorkla direkt från hotellets brygga. Det är en härlig känsla att bara simma omkring bland de vackra reven och överallt möta "akvariefiskar" av alla färger och storlekar.

Ja, några mycket behagliga dagar hade vi i Sharm el Sheikh, förutom den sista natten då jag utsattes för en svårartad matförgiftning. Jag var helt övertygad att jag drabbats av faraos hämnd, men som ett mirakel överlevde jag trots allt. Men bara tanken på att följande dag ge sig ut på en heldags bussresa i öknen var omöjlig, men Sameh lugnade oss vid ett nattligt nödrop med att: "Det går nog!" Och det gjorde det.

Sinai

En resa genom Sinais berg- och sandöken är säkert och enligt hörsägen en intressant resa, som kryddades bland annat med ett besök hos en beduinfamilj och i det berömda S:ta Katarinaklostret vid berget där Moses mottog de tio budorden.

Av naturliga skäl upplevde jag inte mycket av detta då jag mest låg och slumrade eller mådde illa i bussen. Så borta var jag faktiskt att jag aldrig märkte att bussen fick punktering och att man fick byta däck. Framåt kvällen började emellertid livsandarna (Ka eller ba?) återvända och vi anlände till Suezkanalen och Ismaelia.

Nildeltat och Alexandria

Efter bara en övernattnig i Ismaelia, där vi i alla fall fick uppleva solnedgång över Suezkanalen, begav vi oss sedan tvärs genom Nildeltat till Alexandria. Detta blev en färd där vi fick se en del av egyptiskt vardagsliv både på landet och i stan. Vi fick också höra mycket berättas om människorna och samhället i dagens Egypten. Mycket var intressant och tänkvärt, men visst kan man inte låta bli att reflektera över hur lycklig lottade vi själva är. Egypten är här i Nildeltat mycket tätt befolkat och trafiken på vägarna är mycket intensiv med sin blandning av lastbilar,

bussar, bilar åsnor med och utan kärror och gående. För att över huvud taget komma fram här fick vi ha polis eskort hela vägen. Det är inte utan att man behandlade oss som lite viktigare personer än vi egentligen var, men jag tror nu faktiskt att de

eskorterande poliserna själva tog det hela som en trevlig utflykt och kanske ett avbrott i vardagsrutinen.

Så småningom anlände vi till Alexandria, som är en jättestad men en enormt lång strandpromenad längs Medelhavet. Här besökte vi fortet, som nu ligger där fyrtornet på Pharos (ett av antikens underverk) en gång låg.

Vi såg också den gamla teatern från den grekiska tiden. På en speciell punkt mitt på scenen visade det sig att man hade en helt fantastisk akustik. De gamla grekerna kunde dom också! I Alexandria fick vi också besöka det nya biblioteket med sin mycket speciella arkitektur med anknytning till havet. Imponerande på sitt sätt men man kan nog inte låta bli att undra vad som kommer att vara kvar av detta dagens arkitektoniska storverk om 2000 eller 3000 år!

Efter en natt på ett hotell, där diverse andra storheter och kungligheter hade bott, gav vi oss sedan iväg tillbaka till utgångspunkten Cairo. På vägen gjorde vi en avstickare till ett koptiskt kloster i Wadi Natrun. Det är ett kloster med mycket gamla anor och förvisades för oss av en klosterbroder i sin speciella dräkt. Han visade oss bl.a. klosterkyrkan med sina mycket gamla väggmålningar. Där fick vi också ett alldeles eget skyddshelgon på köpet, den svarte Moses.

Cairo igen

Tillbaka i Cairo eller egentligen Giza väntade oss så det enda av antikens underverk som finns kvar idag: pyramiderna i Giza. Och visst är de fantastiska, dessa enorma, nästa massiva

stenbyggnader. Hur stora de enskilda stenblocken är inser man inte förrän man står alldeles intill dem. Återigen förundras man över att det gick att åstadkomma så

geometriskt noggranna och väldiga byggnadsverk under en tid som helt saknade dagens avancerade teknik och matematiska beräkningsmöjligheter. Det är bara att buga sig i stum beundran. Vi beundrade också den solbåt, använd att transportera solguden vid vissa ceremoniella tillfällen. Tänka sig en över 3000 år gammal nästan helt intakt träbåt! Och vi som är så omåttligt stolta över vår bara 400 år gamla misslyckade halvt söndervittrade båt Wasa. Som alla andra turister gick vi naturligtvis sedan i den vanliga turistfällan att rida kamel. Det är förvisso inte någon väldigt stor upplevelse att i ett par hundra meter åka fram på ett ostadigt ”öknens skepp” alltmedan kamelföraren oavbrutet tjarar om hur mycket dricks och extra betalning han anser sig vara berättigad till, men på något sätt kändes det som om det var

en nästan obligatorisk del av den totala upplevelsen av Egypten att rid kamel genom öknen i de stora pyramidernas skugga.

I Giza blev vi också hälsade av den stora sfinxens ande, som med Sameh som uttolkare berättade om sin långa historia. Som vanligt och för sista gången på denna resa fångslades vi av hans originella sätt att till oss förmedla sitt stora kunnande och engagemang i den egyptiska historien. Vi glömmer aldrig sfinxen, som ”väntat på oss i många tusen år”.

Den stora Egypten-resan

På många sätt blev det här den drömresa som man egentligen knappt vågat drömma om att det skulle bli, och mycket tack vare en fantastisk reseledare. Vad är det då som man minns bäst och mest intensivt från denna resa. Av så mycket upplevelser och intryck är det naturligtvis mycket svårt att plocka ut några få höjdpunkter. Man kanske skulle tycka ett det borde vara några av de stor antika konstverken och efterlämningarna, såsom pyramiderna i Giza, Abu Simbel eller Konungarnas dal, som framför allt skulle ha etsat sig fast i minnet efter denna fantastiska resa. Men jag skulle som resans mest minnesvärda ögonblick vilja ta fram tre helt andra episoder, som genom sin speciella stämning och känsla gett mig en intensiv upplevelse av en annan kultur, ett främmande land och en svunnen tid. De tre tillfällena är vårt cafébesök en kväll mitt i Cairos myllrande bazarer, segelturen med felucca på Nilen i Aswan och Luxortemplet i månken och kvällsbelysning. Dessa episoder kommer alltid att finnas kvar i minnet som något alldeles speciellt och extra från denna drömresa – i tid och rum.

